

İTİRAZ EDEN (DAVACI) : Eğitim ve Bilim İş Görenleri Sendikası

VEKİLİ : Av. Burak Sabuncu

UETS Kodu: 16927-29778-52317 (E-Tebligat)

KARŞI TARAF (DAVALI) : Milli Eğitim Bakanlığı

VEKİLİ

İSTEMİN KONUSU : Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 14/09/2023 tarih ve E-83203306-10.06.02-83907639 sayılı "Örgün Ortaöğretim Kurumlarından Açık Öğretim Liselerine Geçişler" konulu Genelgesinde yer alan; "c) *Öğretim okulu/ortaokul veya imam-hatip ortaokulu mezunu olup herhangi bir örgün ortaöğretim kurumunda kaydı olmayanlar ile çeşitli nedenlerle dokuzuncu sınıfta özürsüz devamsızlık hakkını dolduranlar; e) Diyanet İşleri Başkanlığınca açılan Kur'an kurslarında hafızlık ve bu alanı destekleyici Arapça eğitimi alanlar ile Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün hafızlık modüllerine kayıtlı olanlar*" kuralları ile; anılan Genelgenin dayanağı olan 08/09/2023 tarih ve 32303 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 22. maddesi ile değiştirilen "Açık Öğretim Liseleri İle Örgün Ortaöğretim Kurumları Arasında Nakil ve Geçişler" başlıklı 41. maddesinin 2. fıkrasının a) bendinde yer alan "*Bakanlıkça mazereti uygun görülenler*" ibaresinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılan davada, Danıştay Sekizinci Dairesince verilen yürütmenin durdurulmasının reddine ilişkin 14/12/2023 tarih ve E:2023/5809 sayılı karara, davacı itiraz etmekte ve yürütmenin durdurulmasını istemektedir.

DAVACININ İDDİALARI : Dava konusu Yönetmelikte yer alan "Bakanlıkça mazereti uygun görülenler" ibaresinin belirsiz, muğlak ve ölçüsüz bir yetki alanını düzenlediği, dava konusu Genelge hükümlerinin örgün eğitimde süreklilik ilkesine aykırı olduğu, 1739 sayılı Kanun'da yer alan hükümlerle sistemin yalnızca öğretimden ibaret olmadığı, dava konusu Genelge düzenlemelerinin sistemi örgün eğitimden uzaklaştırarak çocukları okul dışına çıkarmaya neden olacağı, öğrencinin okula devamını sağlamak adına gerekli tüm önlemleri almanın kanunlar ile devlete yüklenmiş bir ödev olduğu, 1739 sayılı Kanunun 9. maddesiyle buna açıkça vurgu yapıldığı, her ne kadar Kanunda yaygın eğitim kapsamında açık liselerin varlığı kabul edilmiş ise de yaygın eğitimin ikincil nitelikte olduğu, örgün eğitim yaşını geçirmiş öğrenciler bakımından getirilmiş bir imkan olduğunun değerlendirilmesi gerektiği, Yönetmeliğin 41/2-b hükmünde yer alan "b) Bu fıkranın (a) bendinde belirtilenlerle bu Yönetmeliğin ilgili hükümlerine göre örgün ortaöğretim kurumlarında okuma hakkını kaybeden öğrenciler dışındakiler nakil ve geçiş yapamazlar." düzenlemesi dikkate alındığında bu hükümle örgün

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2024/192

eğitim dışına çıkmayı engelleme iradesi gösterilirken, anılan Yönetmelikte yer alan dava konusu "Bakanlıkça mazereti uygun görülenler" ibaresi ve bu kapsamdaki belirsiz ve ölçüsüz yetki doğrultusunda düzenlenen Genelge ile tam aksine örgün eğitimin dışına çıkılmasına olanak tanınmasının bir çelişki oluşturduğu, dava konusu Genelge kapsamında yer alan "hafızlık ve bu alanı destekleyici Arapça eğitimi" adı altında içeriği, kapsamı ve niteliği Milli Eğitim Kanunlarında tanımlanmış bir eğitim türünün bulunmadığı ileri sürülmektedir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ MUHAMMED ENES YILMAZ'IN DÜŞÜNCESİ : İtirazın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY :

Davacı tarafından, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 14/09/2023 tarih ve E-83203306-10.06.02-83907639 sayılı "Örgün Ortaöğretim Kurumlarından Açık Öğretim Liselerine Geçişler" konulu Genelgesinde yer alan; "c) İlköğretim okulu/ortaokul veya imam-hatip ortaokulu mezunu olup herhangi bir örgün ortaöğretim kurumunda kaydı olmayanlar ile çeşitli nedenlerle dokuzuncu sınıfta özürsüz devamsızlık hakkını dolduranlar; e) Diyanet İşleri Başkanlığınca açılan Kur'an kurslarında hafızlık ve bu alanı destekleyici Arapça eğitimi alanlar ile Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün hafızlık modüllerine kayıtlı olanlar" kuralları ile; anılan Genelgenin dayanağı olan 08/09/2023 tarih ve 32303 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 22. maddesi ile değiştirilen "Açık Öğretim Liseleri İle Örgün Ortaöğretim Kurumları Arasında Nakil ve Geçişler" başlıklı 41. maddesinin 2. fıkrasının a) bendinde yer alan "Bakanlıkça mazereti uygun görülenler" ibaresinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

08/09/2023 tarih ve 32303 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 22. maddesi ile değiştirilen, asıl Yönetmeliğin "Açık Öğretim Liseleri İle Örgün Ortaöğretim Kurumları Arasında Nakil ve Geçişler" başlıklı 41. maddesinde; "(1) Açık öğretim liselerinden örgün ortaöğretim kurumlarına;

a) Açık Öğretim Lisesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesi veya Açık Öğretim İmam Hatip

Lisesinde öğrenim görmekte iken, başarmış oldukları kredi itibarıyla örgün ortaöğretim kurumlarına nakil ve geçiş yapabilecek durumda olan, yaş itibarıyla örgün ortaöğretim kurumlarına kayıt şartlarını taşıyan, örgün ortaöğretimde okuma hakkı bulunan ve disiplin yönünden örgün eğitim dışına çıkarma cezası almayan öğrenciler, ders kesiminden yeni öğretim yılı birinci döneminde ekim ayının sonuna kadar, ikinci dönemde ise dönemin ilk iş gününden şubat ayı sonuna kadar ortaöğretim kayıt alanı içinde tercihe bağlı olarak, öğrenci nakil ve yerleştirme komisyonu kararıyla programı ve kontenjanı uygun olan Anadolu liseleri, Anadolu imam hatip liseleri, mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu meslek programları, çok programlı Anadolu liseleri ile mesleki ve teknik eğitim merkezlerine ve mesleki eğitim merkezlerine nakil ve geçiş yapabilirler.

b) Nakil ve geçiş yapacak öğrencilerin durumları değerlendirilirken; açık öğretim liselerinde kredisini aldıkları dersler ile örgün ortaöğretim kurumlarının haftalık ders çizelgesinde yer alan dersleri sınıflar bazında karşılaştırılarak eşleştirilir, rehberlik ve puanla değerlendirilmeyen ders saatleri hariç tutularak toplam ders saati sayısı iki ile çarpılarak kredilendirilir. Toplam kredi itibarıyla ilişkilendirildiklerisınıfa nakil ve geçişleri yapılır. Mesleki eğitim merkezine nakillerde kredi sayısına bakılmaz.

(2) Örgün ortaöğretim kurumlarından açık öğretim liselerine;

a) Bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (ç) ve (g) bendi ile yedinci fıkrası kapsamındaki öğrenciler, evde ve hastanede eğitim verilerek öğrenim görenler ile Bakanlıkça mazereti uygun görülenler veli ve öğrenci talebi doğrultusunda ilgili okulun mevzuatında belirtilen nakil ve geçiş şartlarını taşıması hâlinde nakil ve geçiş yapabilirler.

b) Bu fıkranın (a) bendinde belirtilenler ile bu Yönetmeliğin ilgili hükümlerine göre örgün ortaöğretim kurumlarında okuma hakkını kaybeden öğrenciler dışındakiler nakil ve geçiş yapamazlar." kuralına yer verilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 14/09/2023 tarih ve E-83203306-10.06.02-83907639 sayılı "Örgün Ortaöğretim Kurumlarından Açık Öğretim Liselerine Geçişler" konulu Genelgesinin c) bendinde; "Açık öğretim okulu/ortaokul veya imam-hatip ortaokulu mezunu olup herhangi bir örgün ortaöğretim kurumunda kaydı olmayanlar ile çeşitli nedenlerle dokuzuncu sınıfta özürsüz devamsızlık hakkını dolduranlar", e) bendinde ise, "Diyanet İşleri Başkanlığınca açılan Kur'an kurslarında hafızlık ve bu alanı destekleyici Arapça eğitimi alanlar ile Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün hafızlık modüllerine kayıtlı olanlar" kuralları yer almıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari işlemin uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verileceği belirtilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Hukuki güvenlik ile belirlilik ilkeleri, hukuk devletinin ön koşullarındandır. Kişilerin hukuki güvenliğini sağlamayı amaçlayan hukuki güvenlik ilkesi, hukuk normlarının

öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde Devlete güven duyabilmesini, Devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. Belirlilik ilkesi ise, kanuni düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesini ifade etmektedir.

Hukuk devletinde kişiler, kendilerine uygulanacak hukuk kurallarının neler olduğunu önceden bilme ve davranışlarını ona göre ayarlayabilme imkanına sahip olmalıdır. Kişilerin, haklarını kullanırken belli kısıtlamalara tabi olacağını önceden bilmesi ve bu kısıtlamaların da somut, objektif ve öngörülebilir nitelikte ve netlikte olması gerekmektedir.

Hukuk devletinin zorunlu koşullarından olan hukuki belirlilik ilkesi, hukuk kurallarının önceden öngörülebilir bir açıklıkta ve kişilerin haklı beklentilerini açık şekilde bertaraf etmeyecek düzenlemeler yapılmasını gerektirir.

Bu durumda; Yönetmeliğin dava konusu 41. maddesinin 2. fıkrasının a) bendinde yer alan, "*Bakanlıkça mazereti uygun görülenler*" ibaresinin, belirsiz ve objektiflikten uzak bir ifade olduğu, Bakanlıkça yapılacak mazeret değerlendirilmesinde hangi ölçüt ve kriterlerin esas alınacağına objektif, net ve anlaşılır şekilde ortaya konulmadığı ve öngörülebilir olmadığından düzenlemenin hukuki güvenlik ve belirlilik ilkesine aykırı olduğu, düzenlemenin bu haliyle uygulanması hâlinde ise, giderilmesi güç veya imkânsız zararların doğmasına yol açacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Öte yandan, Yönetmeliğindava konusu 41. maddesinin 2. fıkrasının a) bendinde yer alan, "*Bakanlıkça mazereti uygun görülenler*" ibaresi hukuka aykırı bulunduğundan, anılan düzenlemeye dayanılarak ve düzenlemenin uygulamasını göstermek üzere tesis edilen Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 14/09/2023 tarih ve E-83203306-10.06.02-83907639 sayılı "Örgün Ortaöğretim Kurumlarından Açık Öğretim Liselerine Geçişler" konulu Genelgesinin, c) bendinde yer alan; "*Öğretim okulu/ortaokul veya imam-hatip ortaokulu mezunu olup herhangi bir örgün ortaöğretim kurumunda kaydı olmayanlar ile çeşitli nedenlerle dokuzuncu sınıfta özürsüz devamsızlık hakkını dolduranlar*" ve e) bendinde yer alan, "*Diyanet İşleri Başkanlığınca açılan Kur'an kurslarında hafızlık ve bu alanı destekleyici Arapça eğitimi alanlar ile Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün hafızlık modüllerine kayıtlı olanlar*" kurallarının da hukuka aykırı olduğu, düzenlemelerin bu haliyle uygulanması hâlinde ise, giderilmesi güç veya imkânsız zararların doğmasına yol açacağı sonucuna ulaşılmıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının **İTİRAZININ KABULÜNE,**

2. Danıştay Sekizinci Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin 14/12/2023 tarih ve E:2023/5809 sayılı kararın kaldırılmasına,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2024/192

3. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen şartların birlikte gerçekleştiği anlaşıldığından, dava konusu düzenlemelerin **YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASINA,**

4. 27/03/2024 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
(X)		(X)		
	Üye	Üye	Üye	
	(X)	(X)		

KARŞI OY

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2024/192

X- Yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların, dava konusu düzenlemeler yönünden gerçekleşmediği anlaşıldığından, yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin Daire kararına yapılan itirazın reddi gerektiği oyuyla, karara katılmıyoruz.

Üye

Üye

Üye

Üye

